

Run-Length kódovanie (Run Length Encoding – RLE)

- Existuje veľa verzií
- Použitie: kódovanie bitových rovín, čiernobiele obrázky, ...

Základná verzia:

- Na začiatku postupnosti sa predpokladajú nuly a kóduje sa ich počet, následne sa kóduje počet jednotiek, následne núl, atď.
- Počty sa kódujú fixným počtom bitov

Príklad:

Vstupná postupnosť 30 bitov: 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 1 0 0 0 0 0 0 1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 1 1 1

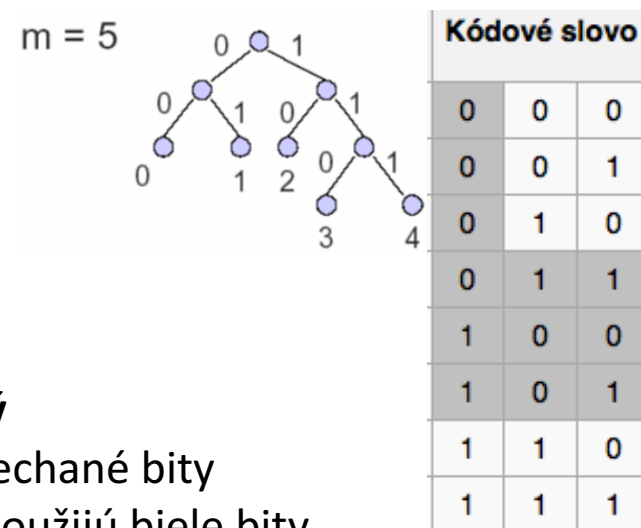
- Použijeme 3 bity na kódovanie počtov
 - Počty: 3, 5, 1, 2, 6, 5, 1, 7
 - bity: 011 101 001 010 110 101 001 111
 - Výsledný kód má 24 bitov.
- Použijeme 4 bity na kódovanie počtov
 - Počty sa nezmenia
 - bity: 0011 0101 0001 0010 0110 0101 0001 0111
 - Výsledný kód má 32 bitov
- Použijeme 2 bity na kódovanie počtov
 - Počty: 3, 3, 0, 2, 1, 2, 3, 0, 3, 3, 0, 2, 1, 3, 0, 3, 0, 1
 - bity: 11 11 00 10 01 10 11 00 11 11 00 10 01 11 00 11 00 01
 - Výsledný kód má 36 bitov

Run-Length kódovanie (Run Length Encoding – RLE) 2

- Ako zabezpečíme optimálnu kódovú dĺžku?
- Prečo nepoužiť variabilnú dĺžku?
 - Huffmanov kód
 - Exp. Golombov / Golombov kód
 - zvážime použitie najmä vtedy, ak je potencionálne nekonečná množina symbolov
 - Golombov → vysvetlený na ďalšej strane

Golombov (resp. Golomb-Rice) kód:

- $N = qm + r$, pričom $0 \leq r < m$
 - q je kvocient a r je zvyšok
- kód predstavuje q zakódované unárne (počtom jednotkových bitov) + „0“ + r zakódované ako skrátенý binárny kód, nazývaný aj Rice kód.
 - Skrátенý binárny kód sa používa pre rovnomerné rozdelenia pravdepodobnosti pre veľkosť abecedy m , pričom m nemusí byť mocninou o základe 2
 - ak $m = 2^r$, potom je výsledok identický s binárnym kódom
 - inak $m = 2^r + b$
 - prvým $2^r - b$ symbolom priradí kódové slová o dĺžke r
 - ostatným $2b$ symbolom priradí posledných $2b$ kódových slov o dĺžke $k + 1$
 - na obrázku sú príklady pre $m=5$
 - ako vyzerá strom – ukazuje, že výsledný kód je **prefixový**
 - ako vyzerá binárna reprezentácia - šedé hodnoty sú vynechané bity a kombinácie), na reprezentáciu 5 možných zvyškov sa použijú biele bity

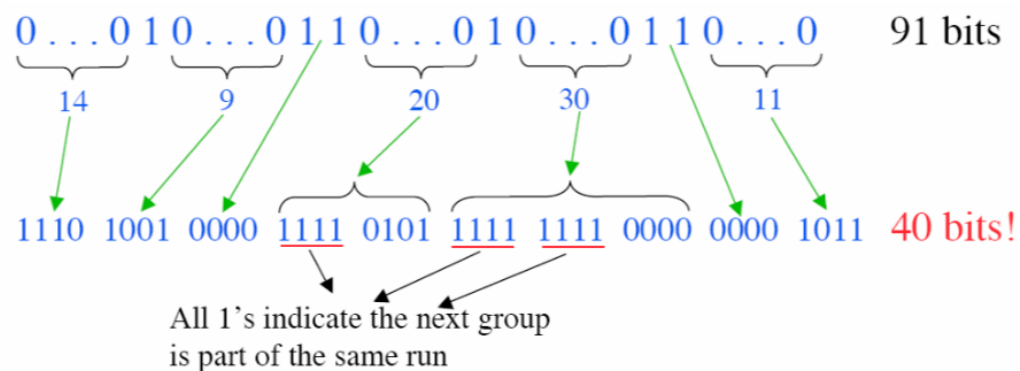

Príklad: Golombov kód pre $m=5$ a náhodne zvolené čísla N

N	q	r	Rice(r)	Golombov kód
2	0	2	10	010
6	1	1	01	1001
9	1	4	111	10111
10	2	0	00	11000
27	5	2	10	11111010

RLE Verzia 2

- predpokladáme, že jednotky sa vyskytujú zriedkavo a osamotene
- kóduje iba behy núl, behy jednotiek nekóduje
- ak sa náhodou vyskytuje viac jednotiek za sebou, oddeľujú sa oznámením, že medzi nimi je 0 núl
- Príklad (fixná dĺžka behov, kóduje sa pomocou r=4 bitov):

Výsledok: 40 bitov

- Pre túto verziu sa dá jednoducho vypočítať aj optimálne m, ak má byť použitý Golombov kód (viď ďalšia strana)

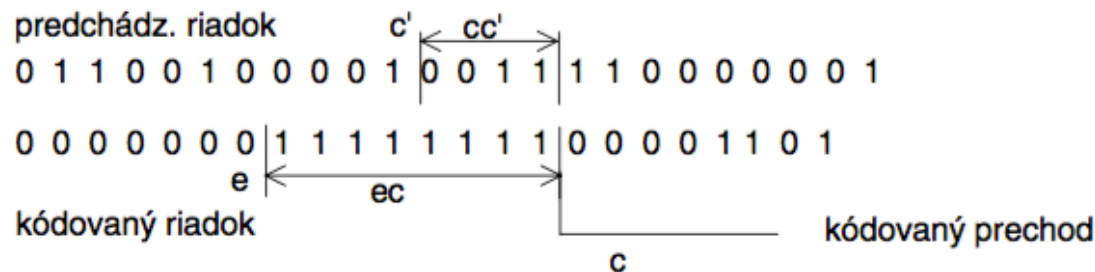
Aké m v golombovom kóde je optimálne pre RLE verzia RLE 2

- Nech pravdepodobnosť symbolu 0 je p a pravdepodobnosť symbolu 1 je $1 - p$
- Potom optimálne $m = \text{ceil}(-1/\log_2 p)$
- Napr. ak $p = \frac{127}{128}$, potom $m = \text{ceil}\left(-\frac{1}{\log_2\left(\frac{127}{128}\right)}\right) = \text{ceil}(88.38) = 89$

2D verzia RLE – kódovanie bitových rovín

- Používa sa najmä RAC (relative address coding) kódovanie
- Kódujeme napr. po riadkoch
- Môžeme si vybrať čo kódujeme:
 - Vzdialenosť od posledného prechodu v tom istom riadku
 - Vzdialenosť od rovnakého prechodu v predchádzajúcom riadku smerom vľavo
 - vzdialenosť od rovnakého prechodu v predchádzajúcom riadku smerom vpravo
- Potom potrebujeme
 - Vybrať tú vzdialenosť, ktoré je najkratšia (kódovateľná najmenším počtom bitov)
 - vybrať prefix tejto vzdialenosti, aby bolo jasné o ktorú s uvedených vzdialeností kódujeme

Príklad [Gonzales, Woods, str. 453]:

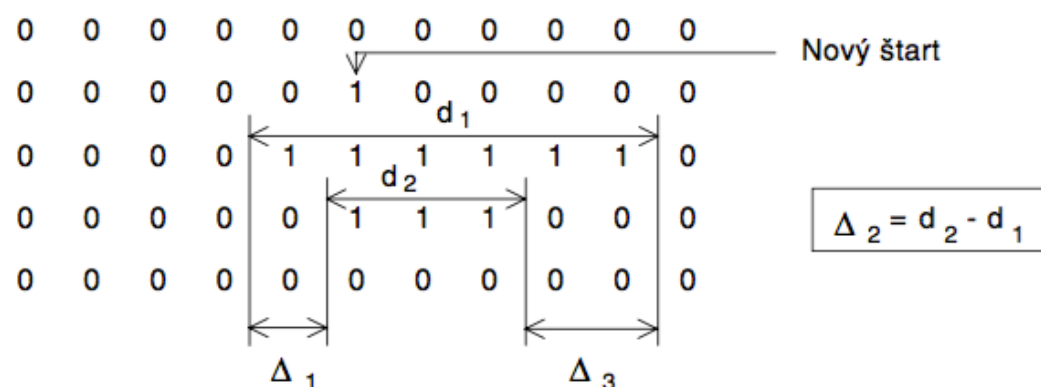

možná vzdialenosť	vzdialenosť	kód
cc'	0	0
ec alebo cc' (vľavo)	1	100
cc' (vpravo)	1	101
ec	d (d>1)	111h(d)
cc' (c' vľavo)	d (d>1)	1100h(d)
cc' (c' vpravo)	d (d>1)	1101h(d)

Výsledký kód predstavuje

- prefix možností pre rôzne kombinácie vľavo/vpravo, aktuálny/minulý riadok, d=0, d=1, d>1
- kódovanie vzdialenosti d pomocou vhodného kódu s variabilnou dĺžkou – h(d)

Kódovanie bitových rovín - kódovanie kontúr objektov: PDQ, DDC

Po štarte kódujeme každý riadok od „štartu“ objektu (jeho „najsevernejší bod“).

Sú dve možnosti kódovania:

1. kódujeme nový štart (súradnice), dĺžku prvého riadku objektu a Δ_1, Δ_2 - túto metódu nazývame PDQ - predikčná diferenčná kvantizácia,
2. kódujeme nový štart a dĺžku prvého riadku objektu ako u PDQ a Δ_1, Δ_3 - túto metódu nazývame DDC - dvojnásobné delta kódovanie.

Samozrejme, že na binárne zakódovanie všetkých týchto vzdialeností použijeme, podobne ako u RAC, niektorý z kódov s variabilnou dĺžkou slova. Gonzalez [29] odporúča: C=0 pre postupnosť núl, C=1 pre postupnosť jednotiek, C=0 pre Δ_1 , C=1 pre Δ_2 alebo Δ_3 .

Kódovanie bitových rovín - PDQ, DDC – pokračovanie

dĺžka postupnosti 0 alebo 1	$\Delta_1, \Delta_2, \Delta_3$	kódové slovo
1	0	C0
2	+1	C1
3	-1	C0C0
4	+2	C0C1
5	-2	C1C0
6	+3	C1C1
7	-3	C0C0C0
8	+4	C0C0C1
9	-4	C0C1C0
:		
14	+7	C1C1C1
:		

Kód je výhodný pre veľké uzavreté zhľuky jednotiek (alebo núl) na pozadí núl (alebo jednotiek). Preto, tak ako aj pri RAC, je potrebné zvoliť takú dvojkovú reprezentáciu bitových rovín, pre ktorú tieto kódy budú najúčinnnejšie. Niekedy je to obyčajný dvojkový kód, ale veľmi často je výhodnejšie použiť iný, napríklad Grayov kód [39]. Vtedy vznikajú v bitových rovinách logickejšie čierne plochy, čo je spôsobené jeho logickejšou konštrukciou, ktorá viac pripomína dekadickú sústavu.

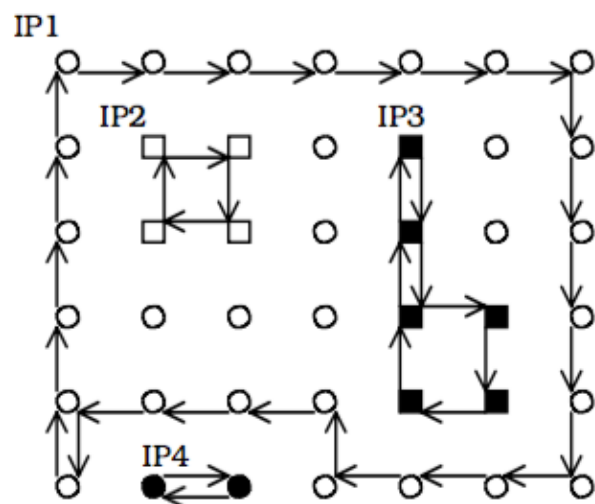
Viacúrovňové kódovanie

Podobný spôsob ako je PDQ a DDC kódovanie, je možný realizovať pre kódovanie obrazu, ktorý obsahuje viac kvantizačných úrovní [29]. Principiálne ide o opis uzavretých geometrických útvarov s rovnakou kvantizačnou úrovňou.

Pre realizáciu takéhoto kódovania je potrebné kódovať:

1. úroveň jasů (prípadne poradie farby),
2. štartovací bod príslušného objektu,
3. tvar objektu - uzavretú cestu od štartovacieho bodu opisujúcu obrys objektu a vracajúcu sa späť k štartu.

Postup je už len logickým riešením daného problému. Je potrebné obrysy označovať tak, aby v každom uzavretom reťazci existovala buď len príslušná kvantizačná úroveň alebo ďalší uzavretý objekt, s tou istou podmienkou. Ukážeme si to na príklade so štyrmi úrovňami:

Na záver potrebujeme zakódovať podľa tabuľky znaky napr. v poradí :
poradie obrysu (IPx), úroveň, riadková súradnica IPx, stĺpcová súradnica IPx, smer prvého posunu,
smer druhého posunu, ...

Kód je samozrejme najúčinnnejší pri malom počte kvantizačných úrovní a veľkých jed-
nourovňových objektoch.

Viacúrovňové kódovanie – tabuľky

poradie obrysu	kódové slovo	riadky a stĺpce	kódové slovo
1	00	1	000
2	01	2	001
3	10	:	
4	11	8	111
úroveň	kódové slovo	smer popisu	kódové slovo
○	00	↑	00
□	01	→	01
■	10	↓	10
●	11	←	11

Kódovanie tvarov v MPEG4 – reťazový kód

Pri tejto metóde sú hranice objektu reprezentované uzavretou linkou. Kódovanie spočíva v zaznamenávaní smeru pohybu tejto linky. Kódovanie je ukončené, keď je dosiahnutý východzí bod.

Zakódované dáta určujú štartovací bod s prvým smerovým kódom a nasledujúce diferencne zakódované smery. Ak VOP obsahuje viacero uzavretých liniek, tak reťazové kódy nasledujú za informáciou o počte oblastí.

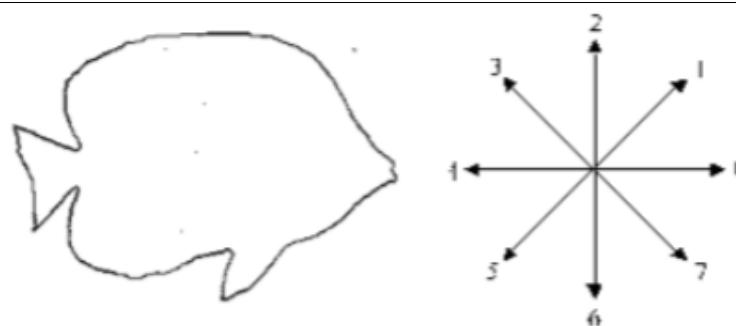
Keďže reťazový kód je cyklický, smer môžeme diferencne kódovať do hodnôt od -3 do 4:

$$\begin{aligned} &cn - cn-1 + 8, && \text{ak } cn - cn-1 > -3 \\ d = &cn - cn-1 - 8, && \text{ak } cn - cn-1 < -4 \\ &cn - cn-1, && \text{inak} \end{aligned} \quad (4.1)$$

kde d je diferencný reťazový kód, cn súčasný a $cn-1$ predchádzajúci smer. Na kódovanie d sa používa Huffmanov kód.

Huffmanov kód pre diferencný reťazový kód

d	kód
0	1
1	00
-1	011
2	0100
-2	01011
3	010100
-3	0101011
4	0101010

Obr. 6.7 Kódovaný objekt a znázornenie ôsmich kódovacích smerov [64]

Na strane prijímača je cn dekódovaná podľa vzorca

$$cn = (cn-1 + d + 8) \bmod 8$$

